

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

hasan hüseyin

filizkiran fırtınası

2.
BASIM

bilgi yaynevi

Birinci Basım 1981

İkinci Basım

Mayıs 1983

BİLGİ YAYINEVİ
Meşrutiyet Cad. 46/A
Telf: 31 81 22 — 31 26 65
Yenişehir — ANKARA

Babıâli Cad. 19/2

Telf : 22 52 01
Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>
Çağaloğlu — İstanbul

HASAN HÜSEYİN

FİLİZKIRAN FIRTINASI

Toprak Şiir Ödülü

Nevzat Üstün Şiir Ödülü

HASAN HÜSEYİN'in yayımlanmış yapıtları :

şir :

- kavel (1963 yeditepe şiir armağanı, 4. basım)
- temmuz bildirisi (3. basım)
- kızılırmak (6. basım)
- kızılküğü - şiirin uyanışı (trt — 1970 kitap başarı ödülü, 3. basım)
- ağlasun ayşafağı (2. basım, yapıtın tümü)
- oğlak (3. basım)
- acıyı bal eyledik (5. basım)
- kelepçemin karasında bir ak güvercin (2. basım)
- koçero vatan şiiri
- filizkırın fırtınası (1981 ö. f. toprak ve nevat üstün şiir ödülleri, 2. basım)
- acılara tutunmak
- ışıklarla oynamayın

öykü :

- öhhöööö!
- made in turkey
- bıyıklar konuşuyor

gezi :

- bağdat basra yollarında

çalışma :

- kalmasın ellerim sizlerden uzak (bedrettin cömert'in şiirleri, 1979)
- eleştiriye beş kala (bedrettin cömert'in eleştiri yazıları, 1981)

çocuk kitapları :

- 1) eşeğin gözyaşları, 2) aşıcı baba, 3) ormanın öcü, 4) ressamın bıldırcınları, 5) becerikli çocuğun düşleri.

İ Ç İ N D E K İ L E R

merhaba	7
filizkıran fırtınası	
mutluluk bu değilse	11
esintiler	15
filizkıran fırtınası	33
dayan dayanabilirsen	37
baştan bilmek acısı	41
kaş güzellemesi	43
bir başka hafta	47
demedim ki	49
dört yolağzı	51
bir dost evi	55
emek koymuşlar yavrumuzun adını	59
sabah keyfi	63
dün — bugün	67
çiğ acı	69
insan pazarı	73
insanın anası iki kez ölmez	79
erken gidene	85
acılı bir günün akşamında	91
güzel düşler kurana türkü sözleri	93
kuşdili	103
öykülerimiz	105
asmanın serüveni	109
çöplük	115
diplomasi	117
telefon defteri	119
insanız	121
baba olmak	125
şubatta bir gün	127
elhükmilillah	129

koyunsal konum	135
döl	137
değişmeyen	141
hasan hüseyin'den maniler	143
borçlu	157
güney koktu burnuma	161
bilemedim	167
sızı	171
unutturdular bize	173

MERHABA

atım yüklü
yol yokuş
sürdüm atı
sürdüm atı
olmadı
aramıza girdi kış

dedik
yol kapanmaz kâr yağmakla
hele kalsın 'kandan kına yakılmaz'
başka bahara
şimdilik
bir esimlik bahar yeli de olsa
bir kokumluk karçıçeği
bir merhaba dostlara
diyelim dedik
'filizkırın fırtınası'yla

merhaba

FİLİZKIRAN FIRTINASI

MUTLULUK BU DEĞİLSE

yazmış kamyonunun çamurluğuna
anadolu sürücüsü *garibim ali*:
“*kör olasin demiyorum*
kör olma da gör beni”

sokakları koşmak diye bildim bileli
şiir yaşar şiir söyler şiirle oynasırım
ne *garibim ali* tanır bu ozan kardeşini
ne de benim onu görmüşlüğüm var
garibim taştan taşa çalar emeklisini
saçıp gider yollara dizelerimi:
“*kör olasin demiyorum*
kör olma da gör beni”
mutluluk bu değilse
ya nedir başka

mutluyum
 çiçek açmış elma gibi mutluyum
mutluyum
 aç emzirmiş ana gibi mutluyum
soyundum soyunmalı şu ozanlığa
 aldım payımı sevgisinden halkımın
acısını acım bildim
 sevincini sevincim
iğretilik soytarılık girmede kursağına şiirlerimin
 yedirdimse yüreğimi yedirdim
mutluyum
 karşılanmış yolcu gibi mutluyum
mutluyum
 ağırlanmış konuk gibi mutluyum
mutluluk bu değilse
 ya nedir başka

işsiz de tadalmalı benim şiirlerimden
işini sevmeyen de
gözleri görmeyen de tadalmalı benim şiirlerimden
kulakları duymayan da
okumuş da tadalmalı benim şiirlerimden
abece bilmeyen de
büyükler de tadalmalı benim şiirlerimden
ak yakalı bebeler de
uyuyan uyanmalı
ben şiire durunca
dalgınım silkinmeli
duyunca şiirlerimi
durup dinlemeli yoldan geçenim
şiirlerim okşayınca kulaklarını
susmalı avaz avaz ağlayan çocuk
ben şiire başlayınca
memedeki bırakmalı memeyi
bakmalı iri gözlerle bana
yatalak yekinmeli
ölümcül tutunmalı gözlerine hekimin
el tetikten düşmeli
havada kalmalı çekilen bıçak
cellât ipi kesmeli
şiir şiir dalganınca hava

le bakkalım
ne üstenci
sokakları koşmak diye bildiğim gündenberi
şiiir yaşar
şiiir söyler
şiiirle oynaşırım
puştlukla yaklaşmadım o güzelin ülkesine be' /
onurumu satmadım ozan desinler diye
işte kavgam
işte alnım
işte ellerim
kim ki yaklaşır şiiirime kahpece
bakmam gözünün yaşına babam da olsa
dişi kartal kesilirim tepesinde
çünkü benim
yaşamımdır yarınımdır onurumdur şiiirim

ESİNTİLER

1/ ah şu tren düdüğü

kurtalan'dan istanbul'a bir tren gider
gün biter
gece bitmez
gider ha gider
bozkırda geceleri şu tren düdüğü
adımı deli eder

insaf bre işçiler
bre insaf mühendisler ustalar
azıcık başka yapın
n'olursunuz
azıcık tatlı katın
şu bozkır trenlerinin gece düdüğüne
sen de
sen de ey sürücü kardeşim
bıçak çeker gibi çekme şu kolu
yarama fitil sokma düdüğüyle

2/ korkunun kahkahaları

onların kapıları demirdir demir
demirden kafeslidir
pencereleri

onların yürekleri çürüktür çürük
korkarlar dönmekten arkalarını
kardeşlerine

onların dünyaları yıkıktır yıkık
çiçeklenmez yarınları onların
gündemlerinde

sevginin öbür adı aptal ekmeği
özlemekmiş beklemekmiş umutmuş
okşamaz sözlüklerini

karanlığa kurşun atar öyle yatarlar onlar
kuştüyü yataklar iğnelibeşik
karabasan bekler uykularını

bağışlamak bize düşmez insan düşmanlarını
soyu bittibitecek müzeliklerdir onlar
elenirler birgün türkülerden de

3/ “göz gördü gönül sevdi”

bre dağlarını sevdiğim
bre karlarını baharlarını
erzurum’da barını
sivas’ta semahını
silifke’de çam dalında keklikçesini
bre gözlerini sevdiğim
dört mevsimde sekiz iklim
ısparta’da gülünü
bitlis’te tütününü
malatya’da günbalını sevdiğim
bre nedir bu rezillik
bre nedir bu çirkinlik
bu pislik
uğruna can verdiğim

demirsin sen
k  m  rs  n sen
petrols  n
aydınlıkta karadiken
karanlıkta gülsün sen
en anaçan ağıtsın sen dünyada
en babacan   ğ  ts  n
gurbetsin sen
en kerem'li
sevdasin sen
en ferhat
bedrettin yiğidisin
hacıbektaş güvercini
harmanların ekmek kokar dost sofralarında
acıların türkü s  zer kelepçelerden
maya tutar umutların
kıyamlardan kıtlıklardan işkencelerden
b  dem gibi zorsun sen
salkıms  ğ  t  cene ince

dörtbir yanın   ayda   ıra
dörtbir yanın kurtuluş
bre gözlerini sevdiğim
ne bu açlık
ne bu yokluk
ne bu kahrolu  

4/ ankara'da ankara

kaç yılda vardım bilemezsiniz
ankara'dan ankara'ya
aradım yıllarıyla
ankara'da ankara'yı

oysa işte şuradaymış
oysa işte gökdelen
 çevresi gecekondur
oysa işte bankalar
bekçi bayrak faiz konut kredi
 dibi dilenci dolu
oysa işte *güvenpark*
"övün çalış güven türk"
 almanya'da anadolu
şurası *spor—toto*
şurası *işçi bulma*
 şurası da *kale yolu*

şu demişsin *mundarçay*

şu demişsin *hacıbayram*

şu demişsin *tuzluçayır*

şunlar da bizimkiler

evelallah inşallah

sivas'lı erzincan'lı bolu'lu

suda yosunlar gibi

o caddeden o caddeye günboyu

ve işte de seher vakti kadınlarımız

kızlarımız dullarımız gelinlerimiz

bikrini ve fikrini izâle tamam

iki *kulhü* bir *elham*

kahrolasın sağ kolumun sol kolu

bir esimlik yel miydin

nere gittin ey gençliğim

beni burda bıraktın da hayrat dut gibi

silkelettin çakallara dalımı yaprağımı

5/ kan

başım gezer bulutlarda
ayaklarım kan içinde
yürürüm tuzak tuzak
üstümbaşım kan içinde
"bayram gelmiş neyime"
işim aşım kan içinde
ne beklerler kan dökenler
kardeşlerim kan içinde

güvercin bir kuşmuş o gün
bugünse banka cüzdanı
'kana kan'da sevgi varmış o günler
kutsalmış insan kanı
tröstlerden kartellere
tekellerden holdinglere
kanım ucuz kanım gübre
sokakları kirletiyor bugünse

6/ yakın acı

yakına düştü kurşun
hani benim türkülerim
hani benim sabahlarım
düşlerim hani benim

yakına düştü kurşun
gözüm gözüm gözüm nerde
kolum kolum kolum nerde
hani nerde kanatlarım

yakına düştü kurşun
açmaz oldu kırlarım
kuşlarım ötmez oldu
nerdesiniz nerdeyim

ben kime ağlayayım
alıp gitti biryanımı
yakıp yıktı dünyamı
ben kime ağlayayım

insanlar ki öldürölür
ormanlar ki yakılır
sular ki kurutulur
övülecek ne bulayım

7/ türkülerde

iki turna geçti güz mavisinden
sandım bir ömür geçti
bilinmezden görünmezden bir ateş
gelip özüme düştü

ben acının aşk ilinden olduğunu bilmezdim
yokluğa değdi geçti
özlemden içti geçti
gelip gönlüme düştü

ben mi aştım bu dağları *kerem*'sel özlemlerde
ben mi teptim bu yolları kavuşmak diye diye
iki turna bir çift göz
gelip türküme düştü

erenler hey erenler
bugünü dünden görenler
bilim dedim bilmek dedim yetmedi
sonum önüme düştü

8/ aman kızlar

aman kızlar aman kızlar
kerem'lik bir
ferhat'lık bir
garip'lik bir
yüktür bu
ben sandım ki burdasınız
koşup geldim oralardan
taaa buralara

aman kızlar aman kızlar
ben ettim siz etmeyin
ya bağlayın beni burda kırılmaz zincirlerle
ya da alıp götürün o güzel dünyanıza

özlemek var buralarda
pişmanlık var acı var
aman kızlar aman kızlar
ben ettim siz etmeyin
 gelmeyin buralara
 gelmeyin kalın öyle
kalın öyle fidan fidan
kalın öyle filiz filiz
 öyle afacan
aman kızlar aman kızlar

9/ o saz inler oralarda

vursam sazi sırtıma
 düşsem yollara
saz inlese ben ağlasam
 “acep gezsem mavi donlum var m’ola”

güzeller de bir güzel
yaşamak da bir çetin
her güzelden bir güzellik bir güzel yapsam
 kimi sordun aptal âşık der m’ola

sular geçmiş köprülerin altından
ben koşarım sevdam koşar yol koşar
o saz kalmış oralarda bu değil
kerem'leyin sevda çekmek zor m'ola

10/ vay anasını

ne güzeldi saçları
saçlarını yandan yandan savuruşları
vay anasını

nasıl da dönüp baktı
bir hercayimeneğe bakar gibi güneşe
vay anasını

bal değildi gül değildi insandı
öptükçe ballanırdı kokladıkça güllenir
vay anasını

kızamık kızıl sıtma çiçek sanırdım aşkı
gördüm de insan kılığında felâket şaştım
vay anasını

nelerimi alıp gitti bilmem ki
biryerlerim çoğaldı
vay anasını

FİLİZKIRAN FIRTINASI

gün doğmadan başladı filizkiran fırtınası
evler yemen türküsü
sokaklar seferberlik
öyle bir gariplik ki
öyle bir tedirginlik
yaz başında güz sonrası

ayvalar çiçekteydi
güller daha tomurcuk
açıl demişti güneş
açılmıştı kıraçta kış elmaları
çözül demişti güneş
çözölmüştü yılanlar karanlık odalarında
dallarda yuvalar tüy kokuyordu
dügünççekleri şenlikli

gün doğmadan başladı filizkiran tırtınası
ne dal kaldı ne tomurcuk
yerden yere çaldı otları ağaçları
insan yüzlü bir korkuluk
üşüdüm dünyalarca
baskın yemiş bir kent gibi üşüdüm
sergen etti filizleri sapsarı bir karanlık
bahardan kışa düştüm

acılı günler gördüm
sığdıramam bir tek günü bir koca yıla
geceler geçirdim yoz kentlerin bulvarlarında
nice baharları kışlara gömdüm
uzak düştüm yelinden yelvesinden acılı yurdun
uzak düştüm umudundan mutundan
yomundan uzak düştüm
bunaltının böylesini görmedim

severim fırtınanın her türlüünü
ormanlar uğultulu sular dalgalı
severim *filizkiran fırtınası*'nı
kırıp kanatmıyorsa sevincin türküsünü
nerde benim baharım
dalım yaprağım nerde
gece çökmüş üstüne kerpiçsel yalnızlığın
sanki kaplan pençesinde bir manda böğürtüsü
ne kuş kalmış ne çiçek
ne kırmızı ne yeşil
sapsarı karanlıkta yerler bahar ölüsü

(1978)

bir bir yitiriyorum sevdiklerimi
ellerimden kuşlar gibi
uçup uçup kuşlar gibi
uzak dağlar ardına

çivilenmiş gözlerime kiminin
o yalvaran gözleri
yakıyor kollarımı kiminin kanı
kimi sitem sitem vuruyor beni
dövünmek tepinmek neye yarar ki
neyi kurtarır ki üzme şu canı
her bahar yenilense de dallarda tomurcuklar
o bahar gitti gider

kolay değil ozanın ağlamaması
 gölmesi kolay değil
bulutlar her zaman yağmur getirmez
 şimşek gülmez bulutlardan her zaman
bulut var ki yaz yağmuru güzelim
 geçip gider gül kokulu yel gibi
bulut var ki taş başına yoksulun
 orman söken köy göçüren bir karabasan

tam da başlamışken sevmegi öğrenmeğe
tam da başlamışken bal doldurmağa
özlem denen peteğe
bir bir uçup gidiyorlar canlarım
gidiyorlar kopar gibi acılı kollarımdan
dönülmez karanlığa

dövünmek tepinmek neye yarar ki
neyi kurtarır ki ölüme sövmek
 sövmemek ne yazar ki
dağbaşımda tek ağaç
fırtınada bir tekne
uçurtması kopup gitmiş bir çocuk
bakıyorum yalnızca
 şaşkın ve umarsız gözlerle arkalarından

dayan yavrum
dayan hasan hüseyin
dayan dayanabilirsen

ben öldükten sonra da ötüşecek buralarda bu cırcır-
[böcekleri
ben öldükten sonra da köpürecek kıyılarda bu deniz
[böyle
martılar ine kalka
bata çıka kayıklar
ben öldükten sonra da bu kadınlar böyle güzel
böyle pembe
böyle çekici
bu sıcacık denizlerle sevişip duracaklar

ölmek elbet büyük yıkım
ama ondan beteri
yaşarken duymak bunu
şu karpuzu
şu lâcivert denizi
çiçek açmış şu narı
ve şu güzel kadınları
hiçbir zaman görememek acısı
yâni bütün bunları
baştan bilmek acısı

bağırarak ne yazar ki
böğürtür insanı bu beteri gerçek

(10.8.1977, kaş)

duran karaca'ya selâm!

bir yanım sıcak deniz
bir yanım kızıl kaya
yürüyorum gençliğime
günümü duya duya

kayanın dibinde taştan kulübe
kulübenin kapısında bir nar fidanı
fidanın yanında bir taze gelin
gelinin elinde daltaşak bebe
bir bebe de karnında
karnı dersen burnunda
ince gelinin
durmuşlar bakıyorlar sıcak denize

denizde de yelkenliler yatlar kayıklar
bizim yörük oturmuş bitin ayıklar

fidan eğmiş başını gelinden yana
gelin eğmiş başını fidandan yana
incecik bileklerinde kũçũmen narlar
narları çevrelemiş kandamlası çiçekler
çiçekleri kucaklamış göz yeşili yapraklar
yapraklara güneş vurmuş pırıl da pırıl
yaprak değil yaprak değil
sanırsın ki aşka durmuş yeşil göz
durmuşlar bakıyorlar sıcak denize

denizde de yelkenliler yatlar kayıklar
bizim yörũk oturmuş bitin ayıklar

fidanın böylesi de ressam başına
kimseler karışamaz ressam işine
gelin mi nar
nar mı gelin
bilemiyorum
yanyana durmuşlar denize karşı
gömülmüşler turuncuya
maviye inat
nar mı gelin
gelin mi nar
soramıyorum

bir yanım mavi deniz
bir yanım kızıl kaya
yürüyorum gençliğime
günümü duya duya

BİR BAŞKA HAFTA

'78 temmuzunun son haftasını
gemlik'te küçükkumla kıyısında balaban'da ge-
[çirdim

bedrettin'in kanı daha kurumamıştı
bir başka yalnızlıktım
bir başka suskun
neye baksam kıpkırmızı
ne düşünsem kan damlası
balaban şiir yaptı
ben resim yazdım

sabahları güneşli bir denizden
salkım salkım insan yüklü motorlar geçiyordu
'tef dümbelek çalgı çağanak'
millet çılgınca eğleniyordu
kimsenin umurunda değildi devrim
martılar hele hiç duymamışlardı
devrim sözünü
yine öyle uzak uzak
yine öyle yakın yakın
yine öyle
iki mavi arasında kaygusuz

'78 temmuzunun son haftasını
küçükkumla kıyısında balaban'da geçirdim
gülmek diye birşey varmış dünyada
denedim
denedim
beceremedim
kuğulardı sanki kan göllerinde
kuytularda cançekişen geyikler
güvercinlerdi sanki
yana yatmış o güzel boyunları
balaban şiir yaptı
ben resim yazdım

DEMEDİM Kİ

bu kenti sevdim dedim
benim olsun demedim ki

sevdim dedimse akşam kızılığını
gönlüm gibi akıp giden şu çayı
şu ormanı şu denizi şu dağı
benim olsun demedim ki

vuruldumsa gözlerinin gül bahçesine
yürek çizen şimşeklerse kaçamak bakışları
işte buna sevmek derler dedimse
çattımsa acıların en güzeline
yedirdimse uykuları o tatlı kuşa
benim olsun demedim ki

bu akşam kankırmızı şarap istiyor canım
bu akşam dünyanın bütün şarkılarını
bu akşam dünyanın bütün özlemlerini
bu akşam beni yalnız bırakın
bu akşam yalnızca onu düşüneceğim
onu ve kendimi yalnızca

DÖRTYOLAĞZI

istanbul'u sevmek başka
ankara'da kalmak başka
severim de antalya'yı
yaşarım muş'ta

bu ne biçim dağıtım bu
bu ne biçim paylaşma
o doğacak kalamış'ta
bense sarıkamış'ta

ben ozanım aslanım
anlamam belki dpt'den filandan amma
biraz da şöyle yapsak nasıl olur acaba
ben doğayım istanbul'da
o doğsun erzincan'da

ilgi duymak kemansa
 sevmek belki bir orkestra
piyano nerde başlar
davul nerde homurdanır
keman nerde çığlık çığlık
 alto nerde sızım sızım
kim anlamış kontrbası
ne söylemez acılıya bir flüt
ilgi duymak trompetse
 sevmek belki bir orkestra
yalnız kalmış korno nefret
 kararmış bir sahnede

yüregimi böldüm binei
yedirdim kurda kuşa
dört yolağzı oldu durak
sevmişim neye yarar özlemişim ne çıkar
yanım yörem tüm bataklık
dönmüşüm bataklıkta nilüferlere
tepemde kızgın güneş
altıyanım çamur çaylak

kınamayın dostlar beni
kınamak bir eski liman
 kınamak dörtyolağı
ben savurdum kuşlarımı dört yöne birden
savurun dörtbir yana kuşlarınızı
vazgeçmek yalnızlıksa
 vazgeçmemek dörtyolağı
bir yönü düşman gözü
 bir yönü dost bakışı
gelin vurun sevincini yüzümün
 bana yeter acısı

BİR DOST EVİ

geldim
kan-ter içinde
çaldım kapınızı
soluksoluğa
indirdim sıkıntımı
eşiğinize
serildim sevginize
savaş dönüşü gibi

açtınız kollarınızı
kucakladınız beni
çiçeklerle donattınız
garipliğimi
örttünüz sevginizi yalnızlığıma
çınar gölgesi gibi
kötü geçmiş günlerimi
bana unutturdunuz

güzeldi gözleriniz
elleriniz sıcacık
kuruttular yıllar var ki dostluk denen o gülü bu-
[ralarda
yaban illerinde güllerdiniz
güzel günler daha uzak
o günlere çok var daha
beklenilen günler gibi güzeldiniz

nere gitsem
 sizlerleyim
ne düşünsem
 sizlerle
bal oldunuz dilimde
 elimde bir demet gül

ey yabancı topraklarda yuva tutan sevdiklerim

aydın

nevin

meram

devrim

sevgililerim

dilerim

her gününüz bir yıl olsun

her gününüz başka bayram

(14 mayıs 1980, bochum)

EMEK KOYMUŞLAR YAVRUMUZUN ADINI

ışıklar söndü birden
karanlıkta yüzükoyun koca kent
hava da öyle kirli
öyle kalın kirli ki
bakamıyor yıldızlar pencerelerden

adı *emek* yavrumuzun
yaşı daha beş değil
oturmuş önünde akvaryumun
“*hiroşima*”yı söylüyor kendikendine
“*karlı kayın ormanında*”yı
titrek mum ışığında
bir gözü de balıklarda *emek* yavrunun
balıkların masalsal kıpırtısında

ne de çok andırıyor *emek* yavrucuk
o "*pamuk prenses*"ini çocukluğumun
bizlerse "*yedi cüce*"
kirli kara gecede
mum altında söyleşide
geceler özlenilen geceler değil
eğilsek hangi suya
kanlı çamur ellerimiz
yaprak sarı meyva çürük
uzansak hangi dala

bir yanında telefon *emek* yavrunun
biryanında televizyon
devinir *emek* yavru
uzay çağında
çysa ben beş yaşında
bir keçi yavrusuydum kırlarda bayırlarda
bilimkurgu bir masaldı telefon

yıllar geçti yıllar geçti
yıllar geçecek elbet
adalet'ti kızın adı
adamınki *hürriyet*
o *adalet* orda kaldı
o *hürriyet* osmanlı sikkelerinde
umut belki bir tohumdu o çağda
umut şimdi
koskocaman bir çınar
anlıyorum
biliyorum
inanıyorum
emek'ler kurtaracaklar
paralarda kalan o *adalet*'i
o *hürriyet*'i

SABAHA KEYFİ

köpekler kıyasıya dalaşıyorlar
pıtır pıtır gülüşüyor mor tomurcuklar
duyuyorum bu şenliği
gene de uyuyorum

eskicinin sıtma görmemiş sesi
yenileri şehvetle anımsatıyor
duyuyorum bu tersliği
gene de uyuyorum

simiççinin çay demliyor cığlığı
kar satıyor sahlepçi
duyuyorum bu sevgiyi
gene de uyuyorum

serçeler sığircıklar kumrular
çocuklar bahçede oynaşıyorlar
ağlatmayın şu çocuğu çocuklar
ona da verin ondan ona da verin ondan
azıcık da o binsin bırakın domatese
koyma onu kardeşim baksana çürük
herkes gitmiş denize ben böyle yörük
denizler olmasaydı çiçeği solmasaydı
hepsi hırsız hepsi yalan hepsi iskelet
yığıyorlar alanlara gülleri kitapları
kitapları yakıyorlar gülleri alanlarda

kafeslerde yakıyorlar kuşları bahçelerde
yeşil dilli kara kazan — aman da maske pusat
uzun uzun çekip giden alacalı şu tren
sarı yalnız bir denizde bir eski gemi
çağrışımlı bir ortalık — ikircikli bir çağrı
anam mı çağırıyor özlemlerimi
ben mi koşuyorum özlemlerime
düşü düş içinde yaşar gibiyim
düşten düşe geçer gibi
düşten gerçeğe
bir kelebek bir karınca bir eski türkü
otomobil biçiminde bir silah sesi
duyuyorum en eskiyi
gene de uyuyorum

yosun mu bulutsu mu su mu ışık mı
çok mu tatlı şu uyku
yorgunluk mu tatlı olan
yoksa uyku mu
sokağın simitçinin anamın sesi değil
etimin kanımın kemiğimin sesi bu
oysa sokak bekliyor
işim başımdan aşkın
kalkacak trene yetişmeliyim
savaşı durdurmalı açlığı yenmeliyim
ağlayanı güldürmeli acıyı dindirmeliyim
artık bir son vermeliyim kölelik ağrısına
sevdiğimin güllerini özgürce öpmeliyim
işim de öyle çok ki
karnım da öyle aç ki
bıraksa da yakamı şu sabah keyfi
ılık ılık sulara vursam kendimi

eskiden atlarla yaylılarla kaçırdırlardı kadınlarımızı
bu türküler ordan kaldı
şimdi uçaklarla kadillaklarla mercedeslerle kaçı-
[yorlar
o türküler burdan başlar
atla katırla kağıyla kovalıyorlar soyulanlar soyanları
ve soyanlar kaçıyorlar jetlerle
şaşmaktan şaşışmasın da ne haltetsin komedi

diyorlar ki
“*tilkinin son durağı*
kürkçü dükkânı”

evet ama
evet ama
ya bizim tavukların hesabı?

çok çok iri lâflar ederlerdi o günlerin bezirgânları
sonra küçük küçük ölüp gittiler
fosfora doydu toprak
çok çok iri lâflar ediyorlar şimdilerin bezirgânları
onlar da küçük küçük ölüp gidecekler birgün elbette
bu belli
toprak yine acıkacak fosfora

biz severiz gülleri karanfilleri
burcoy sevmez nedense
oktobr sözünü
bunu bizim köylülere anlatması güç
güç olan bir de şu ki ey *risto*
çokuluslu soygun evet
çokbarışlı dünya hayır
bu mantık hangi mantık ey *risto*
bu sevgi hangi sevgi

aristo'yu *risto* yapınca *aruz*
gülmesin de ne haltetsin *arabesk*

—mektup geldi oğlumdan
uzaktan

çok uzaktan
bacın kurbanın ola
kadını ala bacın
şunu bana bir oku

—mektup geldi kızımdan
uzaktan

çok uzaktan
anan kurbanın ola
teyzen kadını ala
şunu bana bir oku

—mektup geldi kocamdan
uzaktan
 çok uzaktan
yavrum kurbanın olam
gözlerini sevem yavrum
 şunu bana bir oku

—ah ben neden kör kaldım ki dünyada
vergi verdim

şehit gömdüm

ah ben neden sökmem ki bu yazıları

ne der oğlum

ne der kızım

ne bildirir kocam benim

ben bilemem ki

ah ben neden kör kaldım ki dünyada

ah ben neden sökmem ki bu yazıları

anan kurbanın ola

bacın kurbanın ola

güzel günler senin ola

ah yavrum

şunu bana bir oku

oku da anlat bana

ah ben neden kör kaldım ki dünyada

ben özlemin böylesini görmedim
ben acının böylesini tatmadım
iğrendim uçaklardan
iğrendim okullardan
söylevlerden törenlerden iğrendim
iğrendim çağdaşıktan
barıştan kardeşlikten
haksızlığın böylesini görmedim

(1977)

dursun akçam'a

gondulardan gelmişik
açlık nedir bilmişik
aman ağbey yaman ağbey
gör bizi

sabahın seherinde sıcak yataktan
kopmuşuk da gelmişik bu *güvenpark'a*
gelmişik de birikmişik bu *güvenpark'ta*
"angara angara güzel angara"
aman ağbey yaman ağbey
gör bizi

çorum'lardan suvas'lardan oluruk
 çangırı'dan ezirgân'dan gelirik
 gırşehir'den yozgat'tanık vallaha
 anşe'lerik fatma'larık gülüzar'larık
 güllü'lerik hatçe'lerik ağbeyim
 açlık nedir bilirik
 hele sen bir al bizi
 hele sen bir olur de
 biz her işi görürük

cam silerik parıl parıl
halı kilim silkerik
ağartırık gap—gacağı
aş da yaparık
çamaşır dikiş nakış
yatak da gabartırık
süpürürük tertemiz
gül—gülüstan ederik
bakma öyle kibir kibir ağbeyim
bakma öyle horgörük
hele sen bir olur de
hele sen bir al bizi
hele sen bir goku sür
sultan olur sekerik
açlığın dini olmaz ağbeyim
yoksulluğun vatani
kör olsun gahpe devran
biz açlığı bilirik

güvenpark'ta bir anıt var
gördün mü
aha böyle yamrı yumru bir daşdan
bildin mi
yazıyo ki o anıtta ağbeyim
"övün çalış güven türk"
garga bokun yememiş
it deşmemiş çöplüğü
biz gelirik gondulardan ağbeyim
aha orda bekleşirik
beklerik ki gelsinler
bizi ordan alsınlar
yap desinler aha şunu
yap desinler aha bunu
üşenmezik erinmezik
biz her işi görürük
yeter ki gelsin epmek
yeter ki bırakmasın bu can bu teni

türkük deyin övünüyok ağbeyim
açlık türkü bilmiyo ki
varak diyok iş üstüne
çağır çağır gelmiyo ki
çalışsak da güvensek de ağbeyim
övünsek de olma mı
anım sayrı üç yıldır
babam işsiz ağbeyim
gardaşlarım daha güççük
daha suçsuz ağbeyim
birileri gelse de alsa ya beni
yuğsam da arıtsam ya kirlilerini

dersim'lerden suvas'lardan oluruk
gıtlıklardan gıyımlardan gefirik
erinmezik üşenmezik ağbeyim
biz açlığı bilirik
güvenpark'ta o anıta
selâm saygı ederik

(mart, 1976)

İNSANIN ANASI İKİ KEZ ÖLMEZ

1/ kibebe'nin kızları

şuracıkta otururdu
yol gözlerdi bütün gün
kimdi neydi beklediği yollardan
ne umardı ne bulurdu
bilemiyorum

elleri kucağındaydı
yana yıkıktı boynu
göz değildi 'hayır hâşâ
kuytuda bir çatal çeşme
kimin yüzüne baksâ
inci—mercan, barut—sacma
bir sürekli yakınmaydı
bir sürekli bayrakaçma
kimeydi bu neyeydi bu
bilemiyorum

2/ kibebe 77

kadınlar ki kar suyu
köpük köpük akmağa
bu trenler bu uçaklar
binip binip gitmeğe
mavi mavi denizler
batıp batıp çıkmağa
sokaklar ki benzer düşlerimize
uçup uçup düşmeğe
hep ayrılık hep özlem
kanat açıp uçmağa
gülmek mi ağlamak mı
gücümüz yok seçmeğe

3/ arayerde yeşil perde

nerde bir meler görsem
anamı düşünürüm
nerde bir yüklü ağaç
anam gelir usuma
bir dere çağıl çağıl
anam beni çağırır
bir esinti gül kokulu
anam tüter burnumda
türkölere dayanamam
anamı söylüyordur
basamam kilimlere
anamin elleridir
dokunmayın dokunmayın yarama
sızlayan yaram değil
anamdır anam
getirip bırakmışlardı bir düzensiz dünyaya
götürüp bıraktılar
karayerin altına

ne ummuştı ne buldu
bilemiyorum
gördü mü görmedi mi
sevdi mi sevmedi mi
soramıyorum
gittikçe kararan bir yeşil perde
aramızda aramızda durmadan aramızda
duyuyorum toprağımın hergün biraz daha soğudu-
[ğunu
yatağımın ittiğini beni öteye
insanın anası iki kez ölmez
iki kez götürülmez insan toprağa

4/ kaçınılmaz sona sungu

ölüm böyle ucuzken
vurulup vurulup düşerken körpecikler sokakta
kimin dölünü sallar
uçup gitmek yatakta
ben ağladım birkaç hafta
yakınlarım birkaç saat
dostlar birkaç dakika
hepsi bu
ben mi öldüm kim mi ölmüş anam mıymış o muymuş
anammış mı kim ölmüş mü kimmişmişim o şimdi
ne sokağım duydu beni
ne kentim

fırından ekmek aldım
manavdan marul
eskiciye eski sattım
yenileri temizlettim
gazeteler birikmişti
okudum
şişeler birikmişti
okuttum
sıkıntılar birikmişti
sorunlar birikmişti
yeniden
yeniden
yeniden biriktirdim

hepsi bu

karanlık geceleri ben sevemem
bir zindan örtülür sanki üstüme
gece başladı mı bir yerde
yarım kalır dudaklarımda türküm
(ö. f. toprak)

yunus emre deyince ben
dolunaylı bir dağbaşı
elenir ayışığı çıplak dağlara
kerpicimiz kağnımız ve çarığımız
karanlıkta güler gibi gömütlük
çıkart ortaya
ağlamak gelir içimden

ömer faruk deyince ben
çizilmiş akşamın alacasına
 boynubükük bir güvercin
dolunaylı bir gecede
 kanayan bir yunus emre
tek bir aluç durur öyle tepede
dolunayda mor bir gölge
 dargın bir kumsaati
kopuzum nerde benim
çiçeğim dalım gülüm
 hanımış güvercinim
bağırmak gelir içimden

istanbul'da bir istanbul
karacahmet'miş adı
küsmüş kime güvercinlim
uçmuş o istanbul'dan
konmuş o istanbul'a
bir de adres bırakmış
"ada no 5616"
arasınlar diye dostları

sen sevemezsin de karanlık geceleri ey güvercinlim
sanki ben sever miyim
sanki ben sever miyim "*susan anadolu*"da
çıplaklığa elenen ayışığı
ben demişim
"*ağlasun ayşafağı*"
yanarak içim
sen demişsin
"*ayışığı*"
bu ne biçim ayrılık bu ey güvercinlim
doya doya ağlamaktan bile yoksunum şimdi

-

vakit daha çok erkendi neden kalktın ki
ne güzel de söyleşip dertleşiyorduk
“görüyorduk —daha— güllerin açılışını”
“çocukların gözlerindeki mavi gülüşü”
görüyorduk daha ey güvercinlim
daha vakit çok erkendi
“ıslak kıyıya” dizilmemişti daha yıldızlar
dizilseler bile sanki ne vardı
ne güzeldi o şiirler
hele de dağlarda ateşler yakanları
hele de fûruzan’lı sevgilileri
sanki bahar yürüyordu karın altında
sanki söğüt dallarına su yürüyordu
sanki yağmur fısıldıyordu şimşeklerin ardında
nergis miydi nevrüz muydu bilemiyorum
belki de kardelendi kar altından bu muştı
“yeşil kurbağalar öter göllerde
kanadım kırıldı kaldım çöllerde”
diyordu türkü
yorulmuştu biliyorum o güvercin yüreğin
yıllaryılı koşturmaktan güzel günlere
beklemekten yıllaryılı güzel günleri
ve ateşler yakmaktan
dağbaşlarında

ama vakit çok erkendi neden kalktın ki
sanki neden kalktın ki durup dururken
çocuklar vurulurken sırtlan tuzaklarında

bülbüllere kıyılırken mezelik diye
vakit daha çok erkendi neden kalktın ki
şiirden kurtuluştan sevmekten konuşuyorduk
güzel günler düşünüyorduk — sanki ne diye
bedrettin'den ağrımışken bir de sen şimdi
bir de sen beni yalnız — bu kızgın arefede

tam da barut yakarken faşizme kahpeliğe
vakit daha çok erkendi neden kalktın ki

geldim istanbul'da o istanbul'a
"karacahmet" yazıyordu kapında
ağaçları mumdandı
kuşları mumdandı sanki
ne kapıyı açan oldu bu kardeşine
ne de adımı soran
bir elimde "tuz—ekmek"
bir elimde yarım kalmış şiirlerin
bekledim kapında belki yıllarca
belki bir başka zaman
bir başka boyut

yaşıyorum canım dostum
buysa eğer yaşamak
yaşıyorum "susan anadolu"nda
dişlerimi sıkarak
ve ateşler üfleyerek dağlarda!

(17 mart 1980, istanbul)

ACILI BİR GÜNÜN AKŞAMINDA

yoz bir atı yorar gibi kesekli tarlalarda
yordum yıllaryılı kendimi
ve boğuştum yıllaryılı kendikendimle
ininde bir ayıyla boğuşur gibi

bir dünya kurmak istedim kendi özümnden
bir yol bulmak istedim özümnden geçen
yakıp kendi karanlığımı
aydınlatmak istedim kendikendimi

çözdükçe düğümlenen bir topak ipek iplik
duruldukça bulanık fırtına gölü
kimler pekiştirdi bu kördüğümü
çevirdi kördüğüme kimler ilmeklerimi

işte geldim buralara yoi çatal çatal
işte kaldım buralarda bu kayalarda
anahtarı bilinmeyen bir eski yazı
gölüyor gözlerime sırtır gibi

nice günler nice aylar nice yıllardan sonra
budanmış bir çınar durur karşımda
güneşi yok kuşu yok kıpırtısı yok
konuşmaz olmuş yellerle fırtınalarla

GÜZEL DÜŞLER KURANA TÜRKÜ SÖZLERİ

1/ buna yanmak n'eylesin

su gelir akmak ister
akamayan suya vay vaaay
güzel göz bakmak ister
bakamayan göze vay vaaay
orman ölmüş
yel kırık
kana kesmiş çıplak mavi yabanda
gece gelir yakmak ister yüreğim
yürek mi kalmıştır yanacak bende
yakmış beni gözlerin
yakmış da atmış beni
efsâne sevdalara
buna yanmak n'eylesin

2/ buna şaşmak n'eylesin

karartmışlar sabahları
 geceler batacak
sokaklar savaş sonu
 acılar yatacak
bir düzen ki kahrolası
ben giderim atım gitmez
su söndürmez yangınları
 kol kırılır yen içinde
kırılır da ses etmez
 damlatır kanını bir rezil karanlığa
buna şaşmak n'eylesin

3/ buna sevmek n'eylesin

yüreğimde bir dere
akar da gider nere
ben yakmışım ateşleri
ateşler yakmaz beni
ay vurmuş tepelere
inler kuru dereler
gözlerin birdenbire
benzemiş türkülere
demek pazar yerleri
demek bahar şenlikleri
üzgüler üzüntüler sürgünler demek
birdenbire kelepçeler gözlerin
buna sevmek n'eylesin

4/ buna gülmek n'eylesin

gömdüm güzel günlerimi
gömdüm zlem topraklarına
Öyle çok ağırdım ki
Öyle çok bağırdım ki sağırlıklara
Öyle çok çektim ki ayrılık acısını
korkar oldu acı benden
ben sevmenin ustasıyım
ummanın
beklemenin
taşa tohum ekmenin
ben sövmenin ustasıyım
biriktire
biriktire
yeraltı gl
buna gülmek n'eylesin

5/ buna bilmek n'eylesin

neyi sevdim neye koştum ne buldum
anlatmağa bunu şimdi
zaman yok
acımasız bir sürücü basmış gidiyor
karışmış çığlıklarım
imdat düdüklerine

çok konuştum
biliyorum
çok susmuştum
bilmiyorsun
uçurtmam kopup gitmiş
oltamı sular yutmuş
acım dünyayı tutmuş
kalmışım sürek cehenneminde

çok çocuksun
bilmiyorsun
biliyorum
çok çocuğum
yürek değil
bu bir evren
sevmek değil
bu bir korku
buna bilmek n'eylesin

6/ buna görmek n'eyesin

öyle çok yalnızım ki
 öyle çok herkesli ki
gözlerin dünyam dünyam
 öyle çok benimli ki
yalan değil
 yanlış belki
yanlış değil
 yasak belki
yasaklar da bizim gibi
 doğarlar çığlık çığlık
 büyürler koşaradım
 ölüp giderler birgün

tedirginsin

yetmez gücüm anlamağa

tedirginim

almaz beni kanatların ötelерimden

eğilmek istesem de kuş yarası sabahlarına

karacalar çizilir gecelerime

sevsen beni el koynunda

bir çürük acı

itsem seni ötelere

cehennem yetmez

güzel misin lerdensin ki öyle çok

tatlı mısın lardansın ki öyle çok

sorular çıkmaz sokak

ben bulamam aydınlıkta yolumu

sen gidersin karanlıkta kör gibi

buna görmek n'eyesin

7/ buna kaçmak n'eylesin

ne bu şarkı o şarkı
ne bu dünya o dünya
günler geçmiş köprülerin üstünden
yüzler korkuluklarda

bırakmışım postumu kaç bin yıl ötelerde
düşmüşüm kaldırımlara bir çıplak maymun
bir gözüm yarın yarın
bir gözüm dün dün şaşı
bu şaşkınlık böyle sürer sevdiğim
bu karanlık sürdükçe

Ekmegime içkime koymuşum seni
sıkıntıma özlemime koymuşum seni
karışmışsın düşlerime umutlarıma
gündüzüme geceme koymuşum seni
sevmek denen bir denizde doğmuşum
buna kaçmak n'eylesin

(1978)

KUŞDİLİ

ben seni çok özledim
dombaylar göle

ben sana sevda landım
muslukçu nerde

ben seni sevmiyorum
süprüntüler çöplüğe

sen beni kim mi sandın
bilemedim sen söyle

o mevsim gitti gider
çok eskidi bu çerçeve

sen istersen burda kal
benim yerim ötelerde

sevgiler de doğar ölür
insanlar gibi evlerde

hayır hayır bu değil
bu gerçek eskilerde

ÖYKÜLERİMİZ

erken kalkardı sabahları
bir bardak su içerdi ılıcık
kültürfizik yapardı
çayına süt katardı
ekmeğini kızartır
kaçınırdı sigaradan alkolden
kızartmadan korkardı
güneş banyosunu sever her sabah
güzellik uykusuna yatarı öğlesonları

ÖLDÜ

geç yatardı geceleri
uyumaktan korkardı ölürüm diye
meyva suyu
sütlü kahve
ve spor
severdi sigarayı
sabahtan başlardı kafa çekmeğe
geçmişi konuşmaktan ödü kopardı
et yoktu sofrasında
otoburdu bitkisever
sözetmeği gelecekten
yıkılmışlık sayardı
ÖLDÜ

ormanları denizleri dağları kaçırmazdı
açık hava bol güneş
yoğurt derdi süt derdi
güneşle oynayırdı günde üç öğün
hoşlanmazdı içkiden
sevmezdi sigarayı
yataktan önce suya
yataktan sonra suya
her sabah kazırdı sakallarını
saattebir gülümserdi aynalara güzelim
hovardalık bilmezdi
akıtmazdı belsuyunu çeşmeler gibi
ÖLDÜ

ne gecesi belliydi ne de gündüzü
çalışırdı ölümüne bütün gün
severdi sigarayı
severdi çay yerine sulu rakıyı
müzik dinler ağlardı
güller açar ağlardı
uyanınca kirlangıcsız sabaha
yalnızlığı ölüm gibi yaşırdı
inanmıştı güzelliğe
çirkinlikten kaçardı
ÖLDÜ

sevmek mi sevmemek mi
yemek mi yememek mi
yanlış anlamayın dostlarım beni
ölçmeyin cetvel alıp
anlarım bilimin dediklerini
inanırım hekimlere elbette
kimin nerde biteceği belli mi
dinleyin beni

ah oyunlar vah oyunlar
kurdu yedi bu koyunlar

ASMANIN SERÜVENİ

sayın baylar bayanlar
gördüğünüz şu asma
gerçek bir asma olup
binbir yıldır bu toprakta
yaprak açıp salkım tutup
görmeden devlet yüzü
beslemiştir devleti
(*tarih-i fallus, cilt iki*)

sayın baylar bayanlar
bu asmanın altında

allahbilir ilkevvêlâ *konstantinos jüstinyanos*
[oturdu

böyle yazar osmanlıcı tarihçi
ondan sonra efendim

saltanat-ı selçuklu *keyhusrevest* oturdu
ondan sonra efendim

'saltanat-ı âl'i osman' *murat sekiz* oturdu
ondan sonra efendim

abdülhamit han denilen yoz sultanat oturdu
ondan sonra efendim

cumhuriyet güzeli
ondan sonra efendim

demokrasi yosması
ondan sonra efendim

oturaklı bir vali
ondan sonra efendim

oturaksız bir müdür
ondan sonra efendim

partizan bir kaymakam
ondan sonra efendim

tırmanık bir bürokrat

ondan sonra efendim
 açıkgöz bir üstenci
ondan sonra efendim
 'devletin malı deniz'
ondan sonra efendim
 pentagon'cu işbirlikçi
ondan sonra efendim
 sermayeci sendeniz
ondan sonra efendim
 kulunuz ve köleniz bendeniz
ondan sonra efendim
 bekçi hasan oturdu

ondan sonra efendim
 çerçi hasan oturdu
ondan sonra efendim
 hiçkimse oturmadı
çünkü baylar bayanlar
allahbilir bin yıl önce
 kurumuştı bu asma
ondan sonra efendim
oturdu ozan hasan
bu öyküyü yazıp dizdi
 o asmanın altında
yıl bindokuzyüzyetmişbeşti
 ağustosun onbeşi

derken bir sıçan geldi
tırmandı asmasına şiiirin
kemirdi salkımları
derken bir karga geldi
tünedi tereğine asmanın
taneledi salkımları
derken sinekler geldi
o pabucu pisliler
iğneledi salkımları
sonra baylar bayanlar
ay'dan doğdu bir tilki
kuyruğu samanyolu
tanyıldızı gözleri
ay gitti tilki gitti
ay battı asma bitti
zaten kaç yıl yaşar ki
bu talan düzeninde
böyle bir asma?

o insanlar orda şimdi
o kerpiçler orda şimdi
erikler çakal çakal
yaşamak darda şimdi

ne böyle bir asma vardı dünyada
ne de böyle bir isa
kurtulmak bilinç işi
kurtulmak zorda şimdi

hasan yazdı bu şiiri
hasan bir eski türkü
hasan'ın dedikleri
anlaşılır birgün belki

(1975)

ÇÖPLÜK

'diyâr-ı küfrü gezdim beldeler kâşâneler
İgördüm
dolaştım mülk-i islâmı bütün virâneler
İgördüm
(ziya paşa)

sokakları çöplük çöplük
evleri çöplük
selâmları çöplük çöplük
elleri çöplük
kanser uru gökdelenler
köyleri çöplük
işyerleri işhanları
aracılık çöpçatanlık
kaçakçılık karaborsa
hepsi
hepsi
hepsi çöplük

gözgöze gülüşmeler
nişan nişan sevişmeler
nikâh nikâh çiftleşmeler
hepsi
hepsi
hepsi çöplük

çöplük çöplük içinde
çöplük çöplük üstünde
en tepede bir horoz
çöplüğün tepesinde
çalımı ortaçağlı
gagası boklu
ağrıyor biryerlerim ey insanoğlu
utanıyor biryerlerim
bu ağrının bu utancın
bu utancın bu ağrının
bir adı yok mu

kurt kuzuya gel gel dedi kuzu gitmedi gitti
kuzuyu kurt yedi gitti vallahi iyi etmedi
bunu gördü bir tilkicik alıverdi paçasını pilicin
bay horoz çöplükteydi öttü de öttü

bu yıkıntı yıkılırsa kimler gelip kaldıracak
sen ben yine bizim oğlan ortalığı süpürecek
çakal helva pişirecek tilki uyak düşürecek
kardeşlik eski türkü sonu gelmedi gitti

birleştiler buluştular söyleştiler söyleştiler
ne tũkenmez lâf ambarı masal bitmedi gitti
oğlan kıza gel gel dedi kız gitmedi gitti
"bũlbũl gũle gũl bũlbũle yâr olmadı gitti"

diplomasi diye birşey diye birşey diplomasi
kurt kuzuyu yedi gitti pilici sevdi tilki
kız oğlana gel gel dedi oğlan gitmedi gitti
kız uğtu başkasına bu iş de burda bitti

ingilizce '*the end*'
tũrkęesi '*bitti*'

TELEFON DEFTERİ

geçen gece bir telefon defteri geçti elime
yıllar öncesinden kalma bir defter
defter değil
bir şarkı,
unutulmuş yürekçizen sözleri
şarkı değil
bir tanış
serüvenler anlatıyor gözleri
herkes çekip gitmiş de bu güzelim dünyadan
bir ben kalmışım gibi
iki çekiç arasında ezildi yüreciğim

kimi göçmüş
 çizmişim
kimi ölmüş
 çizmişim
ayrı düşmüş yollarımız kimileriyle
kimileri daldan dala göçebe
 ne iz kalmış
 ne izlek
gündüzleri geçim derdi
geceleri üzüntü
uykular karabasan
 ve her sabah biraz daha küçülen ekmek
geçip gitmiş köca yıllar
 sanki bozkır marşandizleri

defter bana baktı
 ben deftere
iki yabancı gibi

İNSANIZ

belâdır akşamlarımıza sabahlarımız
hem biliriz hem bilmeyiz ne olduğumuzu
gideriz eğri büğrü

yolumuz belki doğru

ibret olsun kurda kuşa ve gelengiye

diye açız ey bilim

diye çıplak ey barış

diye yalnız ey toplum

insanız biz

insanız biz

insanız

ekmek demiş gitmiş dedem
dedemin dedesi de herhalde öyle
ekmek dedim düştüm yola
babamı tanıyorum
korkuyorum dostlarım
korkuyorum yoldaşlarım
bunca savaş
bunca kavgadan sonra
aynı yoldan geçecek çocuğum da
insanız biz
insanız biz
insanız

nere gitti bunca savaş
niçindi
nere gitti bunca acı
nedendi

ne dolmaz çuvalmış bu
ne dipsiz kuyu
kıtlık kıyam baskı zulüm
kırarmamış korkuyu
gidene ağıt türkü
gelene övgü
boyun büker köleliğe kıvanırsınız da
özgürlük dendi mi tuz yumurtlarız
insanız biz
insanız biz
insanız

uzatın ellerinizi
 korkmuyorsanız
uzatın da görsün dünya geçmişinizi
insan mısınız

kan mı var ellerinizde
 yoksa çiçek mi
uzatın da görsün dünya
 gerçekten insansanız

alttakiler çekildiler uykuya
üsttekiler uyanık
yine uyku *aslı* olmuş
ben yine *kerem*
radyoda ortadalga
bir sigara
bir sigara
bir sigara daha

öksürüyor benim oğlan
belli ki tekmelemiş örtüyü
kalkıp örtüyorum yumuşacık
öpüyorum perçeminden
kuştüyü

ağustos başlarında doğdu bu sığa
altı yıldır yol alıyor biryerlere doğru
atlaya zıplaya
.altı yaşım zıp zıp zıplıyor yanıbaşımda

-baba olmak güç değil
ev varsa ekmek varsa
kar yağarken dışarda
kimse ellerine hohlamıyorsa
sokak varsa koşacak
bahçe varsa oynayacak
oyuncak varsa kıracak
temiz hava bol güneş
ve kuş sesleri
masallarda kalmışsa
insan yüzlü canavarlık
baba olmak güç değil

güç değil de lâf mı yâni be dostum
anlatılmaz bir güzellik

ŞUBATTA BİR GÜN

şubatın başlarında bir perşembeyi
sırtüstü uzanarak geçirdim
hapiste hastanede otelde değil
kendi evimde

kendi evim diyebilmek ne güzel
fırtınalı bir yağmurda bir çalı dibi
tipili karanlıkta bir saçakaltı
karakışta ot kokulu bir kovuk
ballı sıcak bir kovan
fabrikam çiftliğim dükkânım değil
kendi evim diyebilmek ne güzel

dışarda da yağmur vardı
radyoda da yağmur gibi bir müzik
yumdum gözlerimi *kapalıçarşı*
tüttürdüm sigaramı *boğaz* vapuru
inimdeydim yuvamdaydım kovanımda kuytumda
yağmurdan ve müzikten kurtardığım yerlerini zama-
[nın

gönlümce nakışlayıp süsledim
yüzlerini düşünerek sevdiklerimin

ara sıra hastalanmak iyi şey
hele de selselelik yağmur varsa dışarda
lâpa lâpa kar varsa
kucağı saksırlı pencere varsa
hele de müzik varsa radyoda
hele de yüklü bir dal gibi sarkmışsa yürek
acı—tatlı anıların üstüne
ve taptaze bir ıhlamur* kokusuysa sevilen biri
küçücük dünyanızda
ara sıra hastalanmak iyi şey

(1978)

1/

·savaştı
·kime karşı
·namussuz soyguncuya

·vuruldu
·kim mi vurdu
·o namussuz soyguncu

·dediler
·ne dediler
—elhükmilillah

2/

direndi
kime karşı
namussuz vurguncuya

vuruldu
kim mi vurdu
o namussuz vurguncu

dediler
ne dediler
—elhükmilillah

3/

vuruştı
kime karşı
namussuz sömürge

vuruldu
kim mi vurdu
o namussuz sömürge

dediler
ne dediler
—elhükmilillah

demesinler bunu bir
 deyip geçirmesinler
 o çileli ellerini o ışksız yüzlerinden karanlıkta in-
 [sanlar

deve nalbant
 eşek tellâl
 ağalarla beyler allah
 bismillah

bismillah sömürüye
 bismillah haksızlığa
 bismillah kandan kına
 hem de kardeş kanından

desem ki kardeş desem
 desem ki barış desem
 desem ki elhükmediyalektik
 tekel kadı
 tröst cellât
 oligarşi izbandut
 insanlar ki bir güzel
 insanlar ki bir tatlı
 öyle de susamışlar ki
 barışa kardeşliğe

söyle savcı
 kim kıyar güzelliğe
 söyle yargıç
 kim kıyar tatlılığa
 barışı kim
 kim vurur kardeşliği
 sen söyle ey bürokrat
 gel aristo
 gel eflâtun
 musa isa muhammet
 siz de gelin açıklayın
 şu işin gerçeğini
 kim vurur kardeşliği
 barışı kimler boğar beşikte

6/

sürüseler leşlerini şu insan düşmanlarının
sürüseler şu kanlı sokaklarda
demem onlar gibi kalleşçe
elhükmilillah
derim bilim buyruğunca
elhükmediyalektik

ne anlar canavarlar
ne anlar soyguncular
talancılar ne anlar
bilimsel güzellikten

buyur koyunum buyur
şöyle geç şöyle otur
sen sevgili sen sayın
yat önüme sayın koyun
kırkayım yünlerini
satayım yünlerini
sana vizon alayım

buyur koyunum buyur
şöyle geç şöyle otur
sen sevgili sen sayın
aç paçanı sayın koyun
sağayım sütlerini
satayım sütlerini
sana lokum alayım

buyur koyunum buyur
şöyle geç şöyle otur
sen sevgili sen sayın
kıpırdama sayın koyun
keseyim gırtlığını
satayım etlerini
sana saray alayım

bizde yalan yoktur koyun
biz yasal konuşuruz
sen sevgili sen sayın
sana vizon sana saray
sana lokum sana pasta
bugün değilse yarın
yalansam kör olayım

indim elma bahçesine
uzandım dala
dal bağırdı güneş güneş:
döl
döl!
ve dokundu evrensele biryanım

bir yarısı güney güney
bir yarısı kuz
gömdüm yaşlı dişlerimi çağdaş bir esriklikle
elmadaki dünyaya
saçıldı yıldızları çekirdeklerin
inledi elma:
döl
döl!
ve dokundu evrensele biryanım

uzattı minicik başını miniminnacık tırtıl
uzattı elmanın taa göbeğinden
 haykırdı dişlerime:
 döl
 döl!
 ve dokundu evrensele biryanım

daldım ekin tarlasına güneşte
 bastım tırpanı
serildi kucak kucak
 kızgın kızıl kılçıklarıyla dolgun başaklar
başaklarda taneler
tanelerde süreklilik
tutuştı ellerimde bir geniş zaman:
 döl
 döl!
 ve dokundu evrensele biryanım

yüklenmiş yanık çölü
bir ırmak akıyor lâcivert
yakıyor lâciverdi
kuru yıldızlar
susuzluk dikenleşmiş yenmiş güneşi
dikenin dibi çiçek
baykuş durmuş örenine uzak göçlerin
iskeletler sessiz çığlık
lâcivert karanlıkta
ve sallıyor boş geceyi bir dişi aslan
bir insan ölüsünün yanıbaşında:
döl
döl!
dokunuyor evrensele biryanım

mavi uzun tırnakları gömülmüş pembelere
soluyor turuncuyu kara bir kadın
uzanıyor yıldızlara yanık çöl
akıyor yıldızlardan lâcivert
çakalları çürükleri çekirgeleri
ve pörsümüş etleriyle yaşlı bir dua
direniyor bir tabloda soyutça
kafesini kemirense bir erkek aslan
umarsızlık kılığında kükrüyor süreklilik:
döl
döl!
kapanıyor evrenselde biryanım

gizlenecek hiçbir yeri yoktur ölümün
ağlıyarak koşuyor karanlıkta bir çocuk

DEĞİŞMEYEN

dünyam benim
küçücük dünyam benim
işim
aşım
 uğraşım
kusurum yanlışım yanılmışlığım
kızgınlığım kıskançlığım alınganlığım
birdenbire evrenliğim
 birbaşıma kalmışlığım bir anda
belâlara koşmuşluğum
 sınmışlığım inimde
dünyam benim
küçücük dünyam benim
sevincim üzüntüm gerçeğim benim

dünyam benim
kocaman dünyam benim .
gündüzlere gecelere sığmayanlığım
caddelere alanlara sığmayanlığım
ülkelere sınırlara sığmayanlığım
kocaman dünyam benim
kulübede bir ölüm
dağbaşında bir ılık
kafeste bir kanarya
saksıda bir tohumcuk
bilinende acım benim
bilinmezde kurtuluşum
yana yana kül oluşum
külde çiçek açışım
özlemim susuzluğum kaçışım benim
kocaman dünyam benim

(1976)

1/ "ekinim var harmanım yok"

çağla dalda pıtırak
yiyek yiyek oturak
boş mu geçsin günümüz
maniye mani katak

kata kata katılmış
sata sata satılmış
bu ne biçim düzen bu
çağ dışına atılmış

ocağımı var aşım yok
gömütüm var taşım yok
dost ağlar düşman güler
devletim var işim yok

abece görmemişem
okuma bilmemişem
kulak duyar göz görmez
bu gözü n'eylemişem

vuran vurdu bize oy
gurbet koydu bize oy
biz toprağa doymadık
toprak doydu bize oy

ayranım yok içmeğe
yol bulamam geçmeğe
su başları tutulmuş
oy veririm seçmeğe

kerpiç kestim güneşe
kuruttum köşe köşe
yel yıktı sel götürdü
beyler çöküştü başa

fareye sıçan derler
vurguna kaçan derler
yatana sahip çıksan
sen kimsin haçan derler

elimden tutma yeter
önümden gitme yeter
bu dünya hep mi pislik
kargalık etme yeter

dağları deldim sana
yolları serdim sana
çek elini dünyamdan
cenneti verdim sana

toprağı ekim buyur
denizi çektim buyur
sen efendi ben uşak
kavgayı seçtim buyur

gidişi sapık bildim
soyguna yatık bildim
ben sövgüyü a dostlar
ekmeğe katık bildim

aç doymaz esnemekle
yol bitmez beklemekle
yıkılır mı korkuluk
yıkılasın demekle

sen söyle ben yazayım
derdi derde dizeyim
ver elini bana ki
bu düğümü çözeyim

2/ “gel beni gör içerden”

çay boyu selvi kavak
üstünde döner çaylak
açlık yemiş güzeli
çirkinse çırılçıplak

olta attım ipi yok
balta tuttum sapı yok
nere gitmiş bu evler
pencere var kapı yok

güne reyhan ekerim
çörtenden su çekerim
gidenim dönsün diye
yastığa yaş dökerim

yoncalar biçildi mi
mor çiçek seçildi mi
bu nasıl dünya böyle
sevgiden geçildi mi

serçe kuşu serçecik
bilekleri incecik
yiğidimi astılar
uzun boylu gencecik

soba kurdum tütüyor
tütün göğü tutuyor
düştü düşman alına
taş zindanda yatıyor

oy bahçeler bahçeler
bahçede kuzu meler
vura vura götürdü
yavrumu harâmiler

sudur akar durulur
yeldir eser yorulur
hak diyenin koluna
kelepçe mi vurulur

gelen gitti gelen gitti
ağlayan gülen gitti
yel eğri toprak bozuk
gül ekim diken bitti

3/ “arı gibi her çiçekten alırsın”

yel eser yücelerden
türküler hecelerden
göz değil yaylımateş
sürmesi gecelerden

avluda koruk asma
asmaya bakraç asma
yolumu bir kız kesti
sesi sözünden yosma

elma büyür dal esner
türkü vurur tei esner
ne çabuk da büyümüş
göğüs titrer bel esner

su akar ince ince
suya yıldız değince
dut mu yedin güzelim
dudakların balıca

ince bellere kurban
tatlı dillere kurban
çay yapmış keklik kanı
yapan ellere kurban

kirazlar yetti mi kız
maydanoz bitti mi kız
kuytu kuytu öptüklerim
söz olup gitti mi kız

gülü sarmış sarmaşık
ay selviye dolaşık
çağla yemiş güzelim
ondan dili kamaşık

dağ dağ üstünde durur
dağlara güneş vurur
ben sevdim eller sardı
içimde çaylar kurur

elin elimde gerek
gözün gözümde gerek
öz oldum özlemekten
yüzün yüzümde gerek

elmayı soyar ince
tepsiye dizer gonca
sevmişsin neye yarar
ekmeğin olmayınca

cevize attım kolan
sallan sevdiğim sallan
el ele değmemişse
ne dense hepsi yalan

tohumum yaprak oldu
savruldu toprak oldu
ah dedim oh demedim
saçlarım akı pak oldu

sevenler gelmiş gitmiş
sevmek gelmiş gitmemiş
elimizde solan çiçek
üzerimizde bitmiş

kara baktım gülleşti
çaya baktım selleşti
kara kuru bir kızdı
ben sevdim güzelleşti

kirpiyi ellemeli
acıyı dillemeli
sevmek nedir bilmezin
anasını bellemeli

erik çiçek açmış da bahçenin kıyısında
sen ona hiç bakmadan geçmişsen oracıktan
leylek dansa durmuş da bacanın tepesinde
o baharlım lâklâkını durup dinlememişsen
şakır şakır bir tren bir gece köprüsünden
ıslıkla dalmamışsan gurbet türkülerine
akasya mor akasya ak akasya sarı sarı sarkmış da
[bahar mavilerinden
yaşamak ne güzel şey diye ağlamamışsan
çocuklar birdirbir oynuyorlar da çöplük arsada
dikilip yanbaşılarında göğüs geçirmemişsen
yanından geçip gitmiş de çilekçinin arabası
kaçtan veriyorsun hemşerim diye yutkunmamış-
[sân
iskelenin tepesinden türkü döken gurbetçi gençe
varolasın koçum benim diye el sallamamışsan
bahar dalı gömleğiyle utangaç bir uçurtma
bu ne şıklık delikanlım diye lâf atmamışsan
ve çapkınca bakmamışsan
göğsü domur domur yeniyetmeye

sesi bambam
sesi ramazan topu
kendini herkül sanan delikanlıyı
yaştanmışcasına süzüp selâmlamamışsan
öpmemişsen gözlerine bakıp duran bir gözleri şen-
[likliyi]
yaşama itmemişsen iter gibi denize
girmemişsen koluna bir yıkılmışın
yalanla da olsa avutmamışsan bir umutsuzu
su diyene bir avuç su
bir yaralı parmağa işlememişsen
kolay gelsin dememişsen taş kıranlara
günaydinsız bırakmışsan bahçe bezeyenleri
eğilip koklamamışsan çitten gülen çiçeği
bayram bayram donanmamışsan
sevinciyle dostlarının
acılarını dostlarının
yüreğinde duymamışsan

kapı kapı dolaşmamışsan iş dilenerek
işsizliğe düşmemişsen hakkım dedikçe
ve bayraklı pankartlı yürüyüşlere
halaylı horonlu grev şenliklerine
katılmayı aşk gibi duymamışsan şuranda
ağrın ağrım
acın acım
dememişsen insan kardeşlerine
ve dilinin en görkemli
ve dilinin bando-davul sövgülerini
sıralayıp sallamamışsan deyyuslar saltanatına
hangi yaşta olursan ol
kardeşim
kaptırıp gönlünü sevda fırtınasına
evinin yolunu şaşırmamışsan
sende iş yok be kardeşim
sen artık hapi yutmuşsun

borçlusun sen ağaçlara kuşlara
borçlusun sen trenlere otobüslere
yağan kara esen yele borçlusun
borçlusun sen herşeye
gözdeki ısıltıya
alındaki çizgiye
eldeki şaşkınlığa
borçlusun sen herşeye
kardeşim
yaşamın kendisine

(1977)

(

pasaportum çantamda
uçak biletim hazır
gözkırpıyor perçemoğlu hurmalar
gelgelliyor mor *bağdat*
elediyor yâkut *basra*
fil sürüsü *şattûlarap*
ve neftî
Hostlar nasıl durulur
atalım bir aslansütü
çözelim kısırakları
bu kaygu bu üzüntü
yetmez mi gayrı

radıoda da aykovski
bununla da içilmez ki bu rakı
rakıya soğan gerek
soğana sumak
hilâl hilâl dil soğanı sevgilim
ince olsun
nazlı olsun
azıcık bizli olsun
yatır sumak milletine kürdili hicazkâr'dan
biberinde varsa eğer
domatesin de
sür önüme ferman ferman
sevgilim
an'kara'nın otelleri küçümen
küçümen otellerde dönüyor dümen
vurguna da vurgunu da vurgundan
aman dostlar kıyak gitti bu turşu
atalım 'bir aslansütü
çözelim kısırakları
bu kaygu bu üzüntü
yetmez mi gayrı

yâni şimdi yatıyor mu bizimkiler kodeste
yâni af mı gelgelliyor ülkenin sorunları
“kıran geldi kırıldık

—dermiş süpürge otu—

hekim geldi dirildik”

süpürgeli bir bilmece çocukluğumdan

sözde uzun

işte kısa

vallahi billahi de lüküstür anayasa

bu külüstür gramofon da amma da ça ça

yaşasın *marko paşa*, vatan millet kanarya

çok mu kaçırdık yoksa, dilimiz mi kubatça

hadi canım sen de ben de, burnuma güney koktu

şu hıyar mereti de vallahi kıyak gitti

oldum bittim biterim şu hıyar millette

söğüşü de mübârekdir haspanın

cacıklısı da

hele de nânelisi sarımsaklısı

yaz kokar burcu burcu, bahçeler bağlar kokar

“vatan için ölmek de var”

diyormuş ki *tevfik fikret*

fiskelemiş gagasını istanbul:

“sen yaşa ki o canlansın” bre cenâbet

daha daha palazlansın

soygun ile vurgun ile sömürü

divriği'nin demiri zonguldak'ın kömürü

yeraltının yeryağı yerüstünün tütünü

yardım yardım yağmalansın

diyesi

avaz avaz minâresi, oy kurban
zort zort atar kerânesi, vay canım
ankara'nın bademleri çiçekli
ankara'nın otelleri küçümen
küçümen otellerde dönüyor dümen
böyle de sevda olmaz, yavrum *kerenski*
 "kan damlıyor kamadan"

yâni şimdi yatıyor mu bizimkiler kodeste
yâni af mı gelgelliyor ülkenin sorunları
kavun karpuz yata yata, he canım
sorun büyür örte örte, bes kurban
soğanları hilâl hilâl kes kurban
yatır sumak millete *kürdili hicazkâr*'dan
sür önüme ferman ferman
sevgilim

bu kaygu bu üzüntü
yetmez mi gayrı
atalım bir aslansütü
be dostlar
çözelim kısırakları

burnuma güney koktu
yandımallah süleyman
biz bıkmadık bu candan

(mart, 1974)

BİLEMEDİM

ben hiç bilemedim eğlenmesini
eğlenmek nasıl şeydir
öğretilmemiş bana
denizin ortasında
denizi sayıklarım
göbeğinde ormanın
orman ararım
yolculuklar kurarım yol boylarında
gitmeler yetmez bana

belki zaman zaman yaklaştım mutluluğa.
girdim belki zaman zaman
 ülkesine o kuşun
o yokuşun tepesine ulaştım belki
içtim belki o pınardan
 bilmeden o pınarı
o meyvadan yedim belki
 tanımadan o meyvayı
burnumdadır belki hâlâ
 kokusu o çiçeğin
ama ben
hiçbir zaman
 anlamadım nerde bulunduğumu
alkışlar yetmez bana

yorucu bir yolculuktan sonra bir akşam
bilmediğim bir ülkeye varmış gibiyim
bilmediğim bir kentte bilmediğim bir sokak
bilmediğim bir kapıda durmuş gibiyim
ve indirmiş gibiyim
bilmediğim bir yükü omuzlarımdan
gözkesilmiş bakıyorlar karşımda
göze kesmiş duruyorum karşılarında
hangi dilden ne söylesem bilemiyorum
aç bir çocuk sızlanıyor şuramda
ne yapsam doyumsuzluk ne taşısam yetersizlik
tora düşmüş balık gibi yalnızım
türküler gurbetlerim göçmeler ülkelerim
yakınmalar yetmez bana

öğrenmişim neye yarar
bilmişim ne kurtarır
nere gitsem ben ordayım
beni bekler bulurum bu tedirgin beni ben
yaralı bir erkek geyik derin orman içimde
bakakalmış ellerim ayaklarım
ben hiç bilemedim eğlenmesini
eğlenmeler yetmez bana

daracık sokaklarda
daracık sokaklarda
yeni doğmuş kuzulardık
daracık sokaklarda

küçücük alanlarda
küçücük alanlarda
güneşli selvilerdik
küçücük alanlarda

bir avuçluk sularda
bir avuçluk sularda
yeşil kurbağalardık
bir avuçluk sularda

ışksız gecelerde
ışksız gecelerde
karanlığa gözlerdik
ışksız gecelerde

onursuz bir dönemde
onursuz bir dönemde
doamadık günümüze
onursuz bir dönemde

hey günler güzel günler
hey günler güzel günler
nerelerde kışladınız
hey günler güzel günler

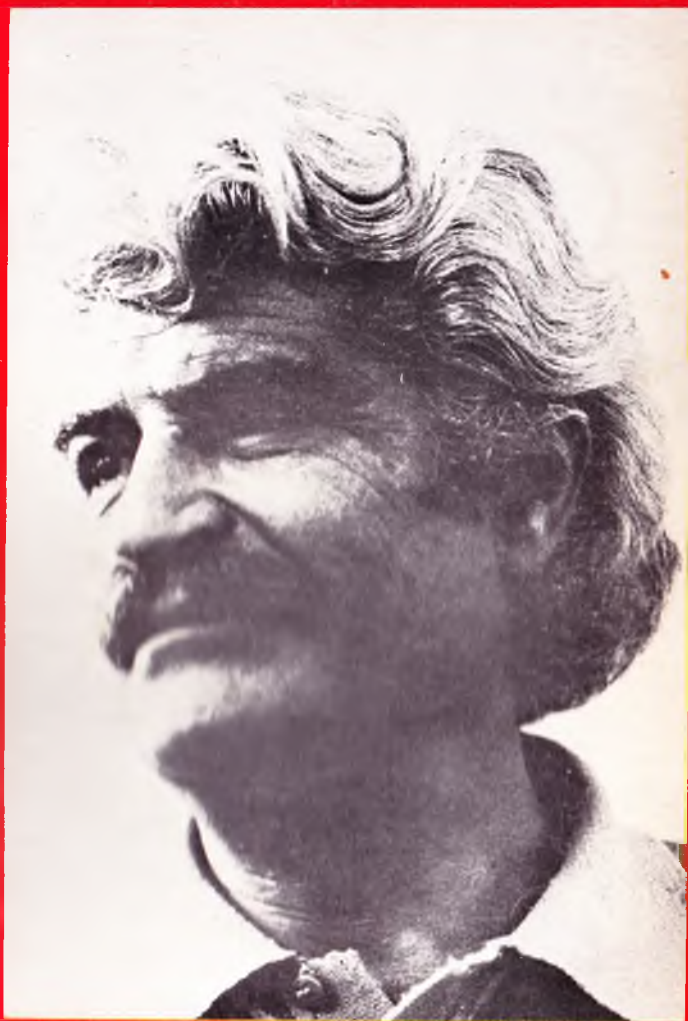
dışarda kar yağıyor
bakmak gelmiyor içimden
oysa ne de çok severdim birzamanlar
döne döne yağan kara bakmayı pencereden

bata çıka yürüyorum karlarda
eğilip avuçlamak gelmiyor içimden
oysa ne de çok severdim birzamanlar
pamuk karlar içinde yatıp yuvarlanmayı

tomurcuklar patlamış kentin kuytularında
gelmiyor içimden tutup öpmek dalları
oysa ne de çok severdim birzamanlar
yaşamı tomurcuklarda selâmlamayı

yıllar var ki ilgisizim güzelim baharlara
bilmiyorum o güzelim yazların nasıl geçip gittiğini
sorsanız anlatamam o güzelim sarıkızın güzelliğini
karlı günler ak işkence yıllardanberi

unutturdular bize
hepsini hepsini hepsini bize
karı avuçlamayı
öpüşmeyi dallarla
sarıkızla sevişmeyi
unutturdular bize
hepsini hepsini hepsini bize
gölmevi unutturdular bize

Foto, Sinan ÇETİN